

АЛГЕБРА

I. Решете уравненията и системите уравнения:

$$1. \frac{x}{x+1} + \frac{2}{x-2} = \frac{3}{x^2-x-2}$$

$$2. \frac{x}{x-2} + \frac{8}{4-x^2} = \frac{5}{3}$$

$$3. \frac{4x-5}{x^2+6x+9} + \frac{x-1}{x+3} = 1$$

$$4. \frac{2}{x^2-4} + \frac{x-4}{x^2+2x} = \frac{1}{x^2-2x}$$

$$5. \frac{x^2+1}{x} + \frac{x}{x^2+1} = \frac{29}{10}$$

$$6. (x^2-5x)^2+10(x^2-5x)+24=0$$

$$7. \frac{11-2x}{x-3} - \frac{3}{x-2} = \frac{3}{x^2-5x+6}$$

$$8. \frac{12x^2+30x-21}{16x^2-9} = \frac{3x-7}{3-4x} + \frac{6x+5}{4x+3}$$

$$9. \sqrt{x+3} + \sqrt{2x-1} = 3$$

$$10. \sqrt{2x+6} - \sqrt{x-1} = 2$$

$$11. \sqrt{x^2+11} + x^2+11 = 42$$

$$12. (x-1) \cdot \sqrt{x^2-x-2} = 0$$

$$13. \sqrt{\frac{x+5}{x}} + 3 \cdot \sqrt{\frac{x}{x+5}} = 4$$

$$14. \sqrt{25-x} + \sqrt{9-x} = 8$$

$$15. \sqrt{x+5} + \sqrt{x+3} = 2$$

$$16. \begin{cases} x-y=3 \\ x^2-xy-y^2=11 \end{cases}$$

$$17. \begin{cases} x^2+2y^2+3xy=12 \\ y^2-3y=4 \end{cases}$$

$$18. \begin{cases} 2x-y=4 \\ (x-1)^2+(y+2)^2=20 \end{cases}$$

$$19. \begin{cases} xy-x+y=7 \\ xy+x-y=13 \end{cases}$$

$$20. \begin{cases} x^2+y^2+x=3 \\ x^2-3xy+2y^2=0 \end{cases}$$

$$21. \begin{cases} x^2+y^2=5 \\ x^2-y=3 \end{cases}$$

II. Решете неравенствата и системите неравенства:

$$1. \frac{x^3-x^2+x-1}{x+8} \leq 0$$

$$2. \frac{x^3+x^2+x}{9x^2-25} \geq 0$$

$$3. \frac{(x-2)(3+2x)(x^2-x+8)}{x^2+4} > 0$$

$$4. \frac{3x^2-2x+3}{4x^2-7x+9} > 0$$

$$5. \frac{3x+2}{7-x} \leq 3$$

$$6. \frac{x-11}{x^2-4x-5} \leq 3$$

$$7. \begin{cases} \frac{2x-3}{2} - \frac{x}{2} > x+1 \\ \frac{x-2}{3} - 2x > 5 \end{cases}$$

$$8. \begin{cases} x^2-6x+8 \leq 0 \\ (x-1)(x-2)(x-3) > 0 \end{cases}$$

$$9. \begin{cases} x^2-4x+3 > 0 \\ x^2-6x+8 < 0 \end{cases}$$

$$10. \begin{cases} x^3-x^2 \geq 0 \\ x^2-2x+1 \leq 0 \end{cases}$$

III. Степен и логаритъм. Показателна функция

A) Определете ДМ на функцията:

1. $\log_{x-2}(5-x^2)$

2. $\lg(x^2+5x+6)$

3. $\log_x(9-x^2)$

4. $\log_{x-1}\left(\frac{x^2-4}{5-x^2}\right)$

5. $\log_{0,1}\left(\frac{x^2+5}{2}\right)$

6. $\log_{x-\frac{1}{2}}\left(\frac{x}{2-x}\right)$

7. $\log_{\frac{1}{10}}\left(\frac{x-2}{4-x}\right)$

8. $\log_{x+2}(4x-x^2)$

Б) Пресметнете:

1. $\left(\frac{1}{16}\right)^{\log_4 15}$

2. $3^{1+\log_3 11}$

3. $\sqrt{2}^{\log_2 9+2}$

4. $2^{\log_2 81} \cdot 3^{2-\log_3 5} + 5^{1+2\log_5 8}$

5. $5^{2+2\log_5 7} + 2^{7-2\log_2 4} \cdot 3^{\log_3 8}$

6. $5^{2-\log_5 2} + 3^{1+\log_3 4}$

7. $25^{\log_{\sqrt{5}} 2}$

8. $2^{-4\log_2 0,1}$

9. $3^{-\frac{1}{3}\log_3 8}$

10. $3^{2-\log_{\sqrt{3}} 2}$

В) Решете уравненията:

1. $\left(\frac{2}{3}\right)^{3x-2} = \frac{3}{2}$

2. $2^{2x-3} = 4\sqrt{2}$

3. $\left(\frac{3}{5}\right)^x \cdot \left(\frac{5}{3}\right)^{1-x} = 0,6$

4. $3^x = \left(9^{-\frac{1}{3}}\right)^6 \cdot 27^{0,5}$

$$5. \sqrt[3]{9^{3x-1}} = 81^{-\frac{2}{3}}$$

$$6. (10^{5-x})^{6-x} = 100$$

$$7. \log_{\frac{1}{2}} 16 = x$$

$$8. \log_{\sqrt{8}} 2 = x$$

$$9. \log_{4\sqrt[3]{4}} x = -\frac{3}{4}$$

$$10. \log_x 81 = 4$$

$$11. \log_2 x = \log_2 4$$

$$12. 2^{2\log_2 x} - x = 6$$

Г) Решете неравенствата:

$$1. \left(\frac{1}{3}\right)^{\frac{1}{x-2}} \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^{\frac{1}{x-1}} < \left(\frac{1}{3}\right)^{\frac{1}{x}}$$

$$2. 3^{0,5x-2,5} > 3\sqrt{3}$$

$$3. 0,5^{3x+1} \geq 0,5^{x-1}$$

$$4. \left(\frac{3}{7}\right)^{\frac{x^2-2x}{x^2}} \geq 1$$

$$5. \lg(3x^2-2x) < \lg(5x-4)$$

$$6. \left(\frac{1}{8}\right)^{2x} > \sqrt{\frac{1}{8}}$$

$$7. \log_x 7 > \log_x$$

$$8. \log_{\frac{1}{2}} x < 0$$

$$9. \log_2(x+5) > \log_2 9$$

Д) Изчислете изразите:

$$1. 2\log_2 8 + 4\log_3 27$$

$$2. 5\log_4 2 - 3\log_2 1$$

$$3. 5\log_2 \frac{1}{16} + 3\log_5 25$$

$$4. 4\log_{0,1} 0,01 - 5\log_2 \frac{1}{8}$$

$$5. \frac{1}{2} \log_2 16 - 3\log_2 \frac{1}{4} + \frac{2}{5} \log_2 32 - 2\log_2 \frac{1}{8}$$

$$6. 5\log_5 25 + 8\log_{16} 64 - 4\log_9 27 + \log_{\sqrt{5}} 5 + \log_{0,5} 1$$

IV. Тригонометрични преобразования:

1. Ако $\operatorname{tg}\frac{\alpha}{2} = \frac{1}{2}$, намерете $\sin\alpha$, $\cos\alpha$, $\operatorname{ctg}\alpha$
2. Ако $\operatorname{ctg}\alpha = -\sqrt{3}$, $\alpha \in (90^\circ; 180^\circ)$, намерете $\sin\alpha$, $\cos\alpha$
3. Ако $\frac{3\sin\alpha + \cos\alpha}{3\cos\alpha - 2\sin\alpha} = 6$, намерете $\operatorname{tg}\alpha$
4. Ако $\operatorname{tg}\alpha = 0,2$, намерете $\frac{5}{\sin 2\alpha}$
5. Ако $\operatorname{tg}x = 3$, $x \in (0^\circ; 90^\circ)$, пресметнете стойността на израза $A = 2 \cos x - \sin x$
6. Ако $\cos\alpha = \frac{7}{25}$, $\alpha \in (0^\circ; 90^\circ)$, пресметнете $\sin(\alpha + 30^\circ)$
7. Пресметнете $\frac{\sin 3\alpha}{\sin\alpha} - \frac{\cos 3\alpha}{\cos\alpha}$
8. Докажете:
  - a) $\cos 20^\circ \cdot \cos 40^\circ \cdot \cos 80^\circ = \frac{1}{8}$
  - b) $(\operatorname{tg}\alpha + \operatorname{tg}\beta) \cdot \cos\alpha \cdot \cos\beta = \sin(\alpha + \beta)$
  - c) $\frac{\sin 2\alpha + \sin 5\alpha - \sin 3\alpha}{\cos\alpha + 1 - 2\sin^2 2\alpha} = 2\sin\alpha$

V. Прогресии:

1. $\div$ $a_2 + a_7 = -121$
 $a_3 + a_5 = -128$, намерете n .
 $S_n = -535$
2. $\div$ $n=12$, $d=7$, $S_n = 606$, намерете a_1 и a_n
3. $\div$ $a_1 + a_3 + a_5 = 63$
 $a_2 + a_6 = 50$, намерете S_{16}
4. Дадена е геометрична прогресия $\left| \begin{array}{l} a_1 + a_2 + a_3 = 14 \\ a_4 + a_5 + a_6 = 112, \text{ намерете } n. \\ S_n = 510 \end{array} \right.$
5. Дадена е геометрична прогресия $\left| \begin{array}{l} a_5 - a_2 + a_4 = 66 \\ a_4 - a_1 + a_3 = 33, \text{ намерете } S_n \end{array} \right.$

6. Дадена е геометрична прогресия с $q = \frac{1}{2}$, $n = 10$, $a_n = 7$. Намерете a_1 и S_n

ГЕОМЕТРИЯ

I. Подобни триъгълници. Свойство на ъглополовящата. Метрични зависимости в правоъгълен триъгълник и равнобедрен трапец.

Зад. 1 Около окръжност с диаметър 15 см е описан равнобедрен трапец с бедро 17 см. Да се намерят основите на трапеца.

Зад. 2 Даден е равнобедрен триъгълник ABC с основа 16 см и бедро 17 см. Намерете радиуса на вписаната в триъгълника ABC окръжност и лицето му.

Зад. 3 В правоъгълен триъгълник ABC ($\angle C = 90^\circ$), $AC = 4$ см ; $BC = 3$ см. Намерете медианата към AC, ъглополовящата към хипотенузата и радиуса на вписаната окръжност. Намерете бедрата и диагоналите на трапеца.

Зад. 4 Трапец с основи 8 см и 2 см и височина 4 см е вписан в окръжност. Намерете бедрата и диагоналите на трапеца.

Зад. 5 В равнобедрен триъгълник ABC $AB = 6$ см и $AC = BC = 5$ см. Намерете h_c, h_a, r .

Зад. 6 В правоъгълен триъгълник h_c разделя хипотенузата на части, които се отнасят както 2:3. Намерете катетите и височината, ако хипотенузата е 5 см.

Зад. 7 Даден е триъгълник ABC ($\angle C = 90^\circ$), в който дължините на проекциите на катетите върху хипотенузата са 36 см и 64 см. Намерете катетите и медианата към BC.

Зад. 8 Основите на равнобедрен трапец имат големина 14 см и 4 см, а бедрото е 13 см. Намерете диагоналите на трапеца.

Зад. 9 Даден е правоъгълен триъгълник с катет $BC = 16$ и хипотенуза $AB = 20$ см. Намерете бедрото и голямата основа на трапеца.

Зад. 10 Диагоналът на равнобедрен трапец е 15 см, височината му е 12 см, а малката основа е 4 см. Намерете бедрото и голямата основа на трапеца.

Зад. 11 В окръжност с радиус 12,5 см е вписан равнобедрен триъгълник ABC с височина $h_c = 16$ см. Намерете страните на триъгълника ABC.

Зад. 12 Даден е равнобедрен триъгълник ABC, $AC = BC = 5$ см, а синусът на ъгъла при основата му е $\frac{4}{5}$. Намерете височината и основата на триъгълника.

II. Синусова и косинусова теореми. Лица на равни фигури.

Зад. 1 Около триъгълник ABC $AB = 4$ см, ъгълът $A = 60^\circ$ е описана окръжност с радиус 2 см. Намерете

- Другите две страни;
- Лицето на триъгълника ABC.

Зад. 2 Лицето на равнобедрен трапец, описан около окръжност е 50 cm^2 , а острият ъгъл при голямата основа е 30° . Да се намери бедрото на трапеца.

Зад. 3 Да се намерят височините на успоредника със страни 15 и 20 и диагонал 25 см.

Зад. 4 Страните на триъгълника ABC са 6, 7 и 11 см. Определете:

- Медианата към най-голямата страна;
- Вида на триъгълника;
- r и R .

Зад. 5 В трапец $AB = 50$ см, $AD = 30$ см, $AD \perp BD$, диагоналът разполовява ъгъл BAD. Да се намери лицето на трапеца.

Зад. 6 Около окръжност с радиус 10см е описан четириъгълник с взаимно перпендикулярни диагонали, които са 30 и 28 см. Да се намери периметърът на четириъгълника.

Зад. 7 Две от страните на триъгълника са 10 и 14см, ъгълът срещу по-малката страна е 45° . Да се намери:

а) лицето на триъгълника;

б) R.

зад. 8 Около окръжност е описан равнобедрен трапец с основи 8 и 2. Да се намери лицето на трапеца.

Зад. 9 Около окръжност с радиус 4см е описан четириъгълник с лице 72cm^2 , двете страни на които са 6 и 8. Да са намерят другите две страни на четириъгълника.

Зад. 10 Лицето на триъгълника ABC е 56cm^2 , $AC=14\text{cm}$, ъгъл $BAC=45^\circ$.

Намерете:

а) другите две страни;

б) h_c ;

в) R.

Зад. 11 Даден е трапецът ABCD, $AB=8$, $CD=3$, $BC=6$, $AD=9$. Намерете:

а) лицето на трапеца;

б) $\cos \beta$.

Зад. 12 Да се намери лицето на успоредника със страни 14 см и диагонали 26см и 30см.

Зад. 13 Даден е ромб ABCD със страна 2 см и ъгъл $A=60^\circ$. Върху BC и CD са избрани т.М и т.N, така че $MC+CN = 2$. Продълженията на AN и BM се пресичат в т.Е и $NE=2\sqrt{10}$. Да се намери ME.